

Από την ιστορία της Ιωνιδείου

Αντώνιος Αντωνιάδης

Ο Αντώνιος Αντωνιάδης καταγόταν από την Κρήτη, αλλά γεννήθηκε στον Πειραιά στις 6 Ιανουαρίου 1836, εποχή που η πόλη του Πειραιά συγκροτείτο τότε ακόμη κατόπιν της απόφασης της Αντιβασιλείας να αναβιώσει το αρχαίο επίγειο της Αθήνας. Φοίτησε στην Φιλοσοφική Σχολή του Εθνικού Πανεπιστημίου και στις 17 Δεκεμβρίου του 1858 αναγορεύθηκε διδάκτωρ, ο τέταρτος αριστούχος διδάκτωρ της Φιλοσοφικής. Υπήρξε γερμανομαθής. Διορίστηκε αρχικά καθηγητής στο Γυμνάσιο Πατρών. Τον Φεβρουάριο του 1862, και ενώ η αντίδραση στο πρόσωπο του Όθωνα κορυφωνόταν, απολύθηκε εξαιτίας της αντιοθωνικής στάσης του. Λίγο αργότερα προσκλήθηκε από την Κοινότητα των Χανίων για να αναλάβει τη θέση του γυμνασιάρχη στο γυμνάσιο της πόλης καθώς και τη γενική εποπτεία των ελληνικών σχολείων.

Το 1866 διορίστηκε καθηγητής στο γυμνάσιο του Πειραιά, την Ιωνίδειο, στην οποία σχολάρχησε για έξι χρόνια με τρεις διαφορετικές θητείες (1869-1870, 1874-1878 και 1881), ενώ αργότερα μετατέθηκε στην Αθήνα. Στα 1877 ίδρυσε τον Εθνικό Δραματικό Σύλλογο, μια πρώτη απόπειρα σχολής υποκριτικής στην Ελλάδα. Ο Αντωνιάδης δεν περιορίστηκε στη διδασκαλία, αλλά ασχολήθηκε ιδιαίτερα και με τη συγγραφή. Έγραψε δοκίμια, επιστημονικά και διδακτικά συγγράμματα, μεταφράσεις και μια μεγάλη σειρά θεατρικών έργων με τα οποία κέρδισε διακρίσεις σε λογοτεχνικούς διαγωνισμούς. Αυτά αντλούν την θεματική τους κυρίως από την ελληνική ιστορία (αρχαία, μεσαιωνική και νεότερη με ιδιαίτερη έμφαση στην Ελληνική Επανάσταση) και την καθημερινότητα της εποχής του. Στα θεατρικά έργα του είναι διάχυτος ο πατριωτισμός του, ο οποίος πολλές φορές υπερτερεί και αυτής της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Μέσα στα έργα του ο Αντωνιάδης εξυμνεί ιδιαίτερα την Κρήτη και τον Πειραιά, ενώ τονίζει τους αγώνες των Ελλήνων κατά των δυτικών και ανατολικών εχθρών στα νεότερα χρόνια, ιδίως των Τούρκων και των Βενετών. Απεβίωσε στην Αθήνα στις 3 Μαρτίου 1905 αφήνοντας μεγάλο μέρος της περιουσίας του στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

ΕΡΓΑ:

- *Φίλιππος ο Μακεδών* (1866)
- *Κρητηΐς* (έπαινος στο Βουτσιναιό διαγωνισμό του 1867)
- *Κρίσπος ο συκοφαντηθείς υιός του Μεγάλου Κωνσταντίνου* (1870)
- *Ο πλουτήσας σκυτοτόμος* (1870)
- *Η Χριστιανή Ευγενία ήτοι Το φρόνημα των πρώτων Χριστιανών* (1871)
- *Άγις ο Ευδαμίδα* (1875)
- *Μεσολογγιάς* (1876)
- *Παυσανίας ο Λακεδαιμόνιος* (1877)
- *Η κατάρα της μάννας* (1877)
- *Ο τοκογλύφος ψηφοθήρας* (1877)
- *Η άπιστος* (1877)
- *Πετρώνιος Μάξιμος* (1879)
- *Νικηφόρος Φωκάς* (1879)
- *Άντς ο Λυδός βασιλόπαις* (1879)
- *Ο Άσωτος σωφρονιζόμενος* (1879)
- *Οι τυραννοκτόνοι* (1880)

- *Δημήτριος ο Μακεδών* (1880)
- *Ο Γενίσαρος* (1880)
- *Η χαϊδεμμένη* (1880)
- *Πανθεία η Σουσίς* (1882)
- *Η κλεφτοπούλα* (1882)
- *Η κερα Φροσύνη* (1882)
- *Η πεθερά* (1882)
- *Αλήμπες ο Κακοδικιώτης* (1883)
- *Η χρυσομαλλούσα των Σφακίων* (1883)
- *Τόμυρις η βασίλισσα των Μασσαγετών* (1884)
- *Λάμπρος Τζαβέλλας* (1884)
- *Ιουστινιανός και Θεοδώρα* (1884)
- *Εις υπάλληλος κηπουρός* (1884)
- *Θρασύβουλος ο ελευθερωτής των Αθηνών* (1885)
- *Κατσαντώνης* (1885)
- *Μεσολόγι και Κλείσοβα* (1885)
- *Ο ψαράς υπάλληλος* (1885)
- *Οδυσσεύς Ανδρούτσος* (1886)
- *Σκεντέρμπεης ο βασιλιάς των Ηπειρωτών* (1889)
- *Φίλιππος και Ολυμπιάς* (1889)
- *Ο Καλαματιανός Παναγιώτης, ήτοι Η επανάστασις του 1821 εν Μεσσηνία* (1890)
- *Αθηναΐς η θυγάτηρ του φιλοσόφου Λεόντιου ήτοι Η βασίλισσα Ευδοκία* (1892)
- *Καλό και κακό παιδί* (1892)
- *Η Καπετάνισσα του Παρνασσού* (1893)
- *Θεμιστοκλής ο Αθηναίο* (1893)
- *Ο Διάκος και το Χάνι της Γραβιάς* (1893)
- *Μήτηρος Μπασδέκης, ο καπετάνιος της Ζαγοράς* (1894)
- *Ιωάννης Μαυρομιχάλης, ήτοι Η επανάστασις του Ορλώφ* (1896)
- *Μαυρογένης ο ηγεμών της Βλαχίας* (1896)
- *Η ζιπασμένη* (1896)
- *Το κείον νόμιμον* (1899)
- *Η Στρατονίκη* (1899)
- *Η Αυτοκράτειρα Ειρήνη* (1899)
- *Η αυτονομία της Κρήτης επί Ενετών* (1899)
- *Κύρος ο νεότερος* (1899)
- *Ο Ζαφειράκης της Νιάουσας* (1899)
- *Φώτιος Ζασσής, ήτοι τα Καλάβρυτα επί Φραγκοκρατίας* (1902)
- *Φώτις Τζαβέλλας ήτοι η Καταστροφή του Σουλίου* (1902)
- *Θεόφιλος και Ικασία* (1902)
- *Διονύσιος ο νεώτερος και οι Πυθαγόρειοι* (1902)
- *Ο αρχιστράτηγος Κολοκοτρώνης ήτοι Κολοκοτρώνης πολιορκητής της Τριπόλεως* (1904)

Χαράλαμπος Μηνάογλου, *Εφημ. Ο Δημότης*, 27 Νοεμβρίου 2020, σ. 3.